

Visie 2018-2022

Samen Doen!

“Verbeter de wereld, begin in Hof van Twente!”

CDA-VVD

Inhoudsopgave

<i>1. Inleiding .....</i>	<i>3</i>
<i>2. Welke trends zien we en waar gaan we op inspelen? .....</i>	<i>4</i>
<i>3. Vanuit welke visie gaan we dat bereiken? .....</i>	<i>7</i>
<i>3.1 Participatie.....</i>	<i>8</i>
<i>3.2 Innovatie.....</i>	<i>9</i>
<i>3.3 Investeren.....</i>	<i>11</i>
<i>4. Strategische agenda.....</i>	<i>13</i>

1. Inleiding

Voor u ligt de visie “*Samen Doen!*”, opgesteld door CDA en VVD. Hiermee wordt in de gemeente Hof van Twente de coalitie uit de vorige raadsperiode 2014-2018 voortgezet. We hebben gekozen voor een visiedocument, omdat we een duidelijk beeld voor ogen hebben over waar we de komende jaren naartoe gaan werken. Met deze visie slaan we een brug tussen heden en toekomst. Samen met onze inwoners, de andere raadsfracties, ondernemers en maatschappelijke organisaties kijken wij vooruit. Dit doen wij niet alleen met woorden, maar vooral met daden: gezamenlijk zetten we de schouders eronder!

Participatie en communicatie zijn hierbij belangrijke middelen die we de komende periode (nog) meer gaan gebruiken. Alleen samen kunnen we de komende jaren de maatschappelijke vraagstukken en uitdagingen in onze Hof aangaan. Bijdragen aan geluk en welzijn van onze inwoners, dát is ons hoofddoel! We staan onder andere voor forse opgaves in de transformatie van het sociaal domein waar we te maken hebben met (dreigende) budgetoverschrijdingen. Onder transformatie verstaan we de fundamentele wijzigingen in ons sociale systeem. Denk hierbij aan jeugdzorg en Wmo. We gaan de uitdaging aan om de zorg in de toekomst betaalbaar en toegankelijk te houden voor onze inwoners. Samen willen we toewerken naar stabilisatie en kostenbeheersing in het sociaal domein.

Wij doen hierbij nadrukkelijk een handreiking aan de andere partijen in de gemeenteraad om samen te werken aan de uitdagingen waar we voor staan in Hof van Twente. We hebben bewust gekozen voor een open visie.

Zo wordt flexibiliteit behouden en kunnen we op een passende manier inspelen op de behoeftes van onze inwoners en maatwerk leveren. De inwoner staat namelijk centraal! De wereld om ons heen verandert snel en ontwikkelingen volgen elkaar in hoog tempo op. Daarbij past ons inziens geen “dichtgetimmerd” akkoord. Deze visie is compact en duidelijk van opzet. In drie stappen beschrijven we onze visie en onze aanpak daarbij.

Allereerst geven we inzicht in welke ontwikkelingen er allemaal op ons afkomen en wat we zien gebeuren in de samenleving. We geven aan wat we hierbij belangrijk vinden en waar we op in gaan spelen. Daarbij houden we voor ogen waar we samen willen staan in 2022.

Als tweede stap beschrijven we hoe we dat vanuit een samenhangende visie kunnen bereiken. Dit doen we door drie belangrijke pijlers te presenteren: 1) *Participatie*, 2) *Innovatie en 3) Investeren*.

Als derde stap hebben we een strategische agenda aan deze visie gekoppeld: de “doe” zaken voor de komende vier jaar. Deze agenda werken we nader uit in een praktische, korte en bondige uitvoeringsagenda van het college waarin we concrete(re) acties benoemen. Deze uitvoeringsagenda betrekken we jaarlijks bij het debat in de gemeenteraad omtrent de Kaderbrief. Samen met de andere raadsfracties kunnen we de nog op te stellen uitvoeringsagenda dan ieder jaar herijken/prioriteren. Op die manier willen we samen zorgen voor gelukkige inwoners in onze snel veranderende Hof, kortom: “*Samen Doen!*”

De fracties van CDA en VVD

2. Welke trends zien we en waar gaan we op inspelen?

De veranderende samenleving

De komende jaren komt er veel op ons af. Er verandert veel op economisch, maatschappelijk en demografisch gebied. Na de derde industriële revolutie (denk aan computers en digitalisering) is nu de vierde al gaande. We zijn bekend met globalisatie waarbij we te maken hebben met vervlechting van wereldwijde economische, politieke en culturele processen. Er is echter ook sprake van vervlechting van industrieën: de zogenaamde “vierde industriële revolutie”, waarbij grenzen tussen onder andere fysieke en digitale werelden vervagen. Het samenvloeien van verschillende industrieën zal een periode van wereldwijde veranderingen met zich meebrengen. Ontwikkelingen zoals robotisering, technologisering, virtual reality, nanotechnologie en internet of things zullen dit allemaal versnellen.

Drie belangrijke oorzaken

We leven in een snel veranderende samenleving die steeds verder individualiseert. Mensen komen meer als individu dan als groep in de samenleving te staan, er wordt een steeds grotere zelfredzaamheid verwacht en we hebben te maken met vergrijzing. Ook komen mensen steeds meer op voor hun eigen rechten. Daarbij zien we, zeker in plattelandsgemeenten als Hof van Twente, ook nieuwe en zeer hechte groepen ontstaan. De wereld verandert als nooit tevoren. Dat heeft drie belangrijke oorzaken.

Ten eerste hebben steeds meer mensen toegang tot het internet. Met een druk op de knop is een mening verkondigd,

kennis gedeeld of is een bepaalde groep mensen met een gemeenschappelijk belang gemobiliseerd. Mensen kunnen zich vanachter een beeldscherm razendsnel organiseren. Een aansprekend voorbeeld hierbij is het referendum over de “sleepnetwet”. In de dienstverlening zal de overheid hier proactief op in moeten spelen, waarbij nadrukkelijk aandacht dient te zijn voor informatieveiligheid.

Ten tweede speelt het gegeven dat commerciële bedrijven steeds vaker maatwerkoplossingen bieden aan hun klanten. Een voorbeeld hiervan is de ultieme verkorting van levertijden (vandaag voor 22:00 uur via internet besteld, morgen in huis). Dit staat nu nog in contrast met de dienstverlening van de overheid waarbij langere levertijden voor bijvoorbeeld een vergunning of paspoort doorgaans “normaal” zijn. Ook hierin verwachten mensen een andere rol van de gemeente.

Ten derde: stemmen kan altijd. We kunnen altijd en overal over stemmen en/of onze mening laten horen bijvoorbeeld via online platforms. Dit kan op ieder gewenst moment. We kunnen onze mening laten horen en zoals het eerste punt laat zien: men kan het ook nog eens organiseren dat met elkaar te doen. Die houding vraagt wat van de overheid.

“De inwoner staat wat ons betreft centraal”

Rolverdeling: de inwoner centraal!

Een slimme overheid is een overheid die rekening houdt met deze trends en ontwikkelingen en er op inspeelt. Wij zien deze trends juist als een kans die passend is bij onze eigen ambities. Mee met de stroming is het devies, dat kost de minste energie, maar we hebben hierbij wel een duidelijk beeld van onze eigen rol én die van onze inwoners.

De inwoner staat wat ons betreft centraal. Wij vinden het belangrijk dat de kennis, kracht en energie van diezelfde inwoners nog beter wordt benut, bijvoorbeeld door “beginspraak” / participatie. Wij doen hierbij nadrukkelijk een handreiking aan de andere partijen in de gemeenteraad om hierin mee te denken. Samen willen we zorgen voor gelukkige inwoners in onze Hof.

Besturingsvisie

Wij vinden het van belang dat we het goede behouden en ons verder verbeteren. Dit is ook in het belang van onze inwoners. Daarnaast bieden wij duidelijkheid over kwesties die inwoners van Hof van Twente direct raken. Wij willen *nabij* besturen en ons met verantwoordelijkheid inzetten voor de belangen van Hof van Twente.

In vertrouwen werken we aan een goede samenwerking met onze inwoners. Daarbij past een open houding van het bestuur. Ontwikkelen en uitvoeren van beleid doen we *samen* met onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Onze dienstverlening is daarbij persoonlijk en dichtbij. We gaan meer dan voorheen “naar buiten” toe, zijn zichtbaar en betrekken de inwoners bij waar we mee bezig zijn. Hierbij vinden wij de termen gedrag, bewustwording, meedoen en communicatie belangrijk.

Gedrag: we nodigen inwoners uit om na te denken over hun gedrag. Vooral als het concreet gaat om verkeersgedrag, gedrag rondom afval en gedrag naar elkaar toe. Hierin gaan we samen met onze inwoners verantwoordelijkheid nemen.

Bewustwording: we gaan onze inwoners eerder betrekken bij wat we als overheid van plan zijn. Er ontstaat dan vanzelf betrokkenheid/bewustwording waarbij we wel altijd het eerlijke verhaal vertellen, “ja” is een antwoord maar “nee” ook. De gemeente moet keuzes maken en kan helaas niet altijd aan alle wensen voldoen.

Meedoen: we dagen onze inwoners uit om mee te doen! Iedereen moet mee kunnen doen, sterker nog, iedereen dient mee te doen want iedereen telt mee.

Communicatie: als gemeente hebben wij de rol van verbinder en we gaan continu letten op hoe en wat we zeggen & schrijven. Iedereen dient “aangehaakt” te (kunnen) blijven.

“We stimuleren actief burgerschap”

Wij doen hierbij een oproep aan de samenleving om mee te denken en mee te doen: we stimuleren *actief burgerschap*. De inwoners weten zelf het beste wat er speelt in hun eigen buurt en welke mogelijke oplossingsrichtingen denkbaar zijn.

Een aansprekend voorbeeld hierbij is de *“Structuurvisie Bentelo”* die in de vorige raadsperiode samen met de inwoners is ontwikkeld. Deze initiatieven juichen wij toe. Daarbij heeft de gemeente vanuit haar waarden Leiderschap, Eigenaarschap en Vertrouwen (LEV) de professionaliteit in huis om de regie te voeren en daar waar nodig ondersteuning te bieden. Meedoen vraagt ook LEV van onze inwoners om bij te dragen aan oplossingen voor maatschappelijke opgaven.

Het goede behouden en kansen benutten

Wij vinden het belangrijk dat iedereen mee kan doen. Met onze inwoners kijken we waar we samen naar toe gaan werken in 2022. De hoofddoelstelling hierbij is dat we gelukkige inwoners in onze Hof hebben én houden. Voor de komende jaren vinden we onderstaande onderwerpen belangrijk:

- **Transformatie sociaal domein:** we gaan actief mogelijkheden onderzoeken om kosten binnen het sociaal domein te reduceren, onder andere door preventie. We werken toe naar stabilisatie in het sociaal domein.
- **Zorg:** het is van belang dat iedereen in de Hof betaalbare toegankelijke zorg kan ontvangen of kan geven.
- **Veiligheid:** wij willen dat inwoners, ondernemers en bezoekers aan Hof van Twente zich veilig voelen. We zetten in op een veilige buurt voor iedereen en een stevige aanpak van criminaliteit.
- **Agrarische sector:** we gaan voor een vitale agrarische sector. We zetten onder andere in op een leefbaar landelijk gebied voor iedereen.

- **Economie:** wij streven naar een eerlijke, circulaire economie. Lokale ondernemers willen we ruimte bieden.
- **Vrijtijdseconomie:** dit blijft een belangrijke sector en we zetten hier (nog) meer op in.
- **Duurzaamheid:** we blijven inzetten op een energieneutrale gemeente in 2035.
- **Asbest:** we werken toe naar een asbestarme gemeente. Het Masterplan Asbest vormt hiervoor de leidraad.
- **Werk/arbeid:** het is belangrijk dat iedereen in de Hof mee kan doen, of het nu gaat om vrijwilligerswerk of betaalde arbeid.

“We gaan voor een vitale agrarische sector”

- **Sport/welzijn:** iedereen in de Hof moet kunnen sporten. Daarnaast hebben alle inwoners de mogelijkheid om actief te kunnen zijn als vrijwilliger/mantelzorger.
- **Kunst/cultuur:** ons culturele erfgoed vormt het hart van een kern of buurtschap. Dit willen we behouden.

- Wonen: hierbij stellen we de wensen van onze inwoners centraal. Ook jongeren moeten zich hier kunnen vestigen.
- Onderwijs/kennis: iedereen in de Hof heeft toegang tot onderwijs cq. kan kennis vergaren op welke wijze dan ook.
- Vluchtelingen: we zorgen voor gespreide huisvesting over de gemeente en voor een goede integratie.
- Financiën: we staan voor een financieel solide/degelijk beleid met elk jaar een sluitende begroting.
- Samenwerken: we gaan uit van onze eigen kracht, maar staan open voor samenwerking met andere partijen.
- Dienstverlening: we bieden onze dienstverlening volledig digitaal aan, maar dit kan ook op de “traditionele manier”.
- Informatieveiligheid/privacy: in onze steeds verder digitaliserende samenleving gaan we hier (nog) meer op inzetten.
- We gaan de leefbaarheid op niveau houden: “Mijn omgeving, voor nu en later: schoon, heel en veilig.”

“Bij ‘wonen’ stellen we de wensen van onze inwoners centraal”

3. Vanuit welke visie gaan we dat bereiken?

Drie pijlers

Hiervoor hebben we de meest belangrijke onderwerpen voor de komende jaren benoemd. We beschrijven nu vanuit welke visie we daar aan gaan werken. Hiervoor presenteren we drie belangrijke pijlers: 1) *Participatie*, 2) *Innovatie* en 3) *Investeren*. Deze drie pijlers kunnen niet los van elkaar worden gezien en hebben samenhang. Ze passen niet altijd binnen bestaande structuren en vragen creativiteit van onszelf én onze inwoners.

3.1 Participatie

Oog voor de samenleving

Hof van Twente wil een slimme overheid zijn. We richten onze strategie en werkwijze zo in dat we optimaal gebruikmaken van de energie en trends in de samenleving. Er zit namelijk veel kracht, kennis en energie in onze kernen en buurtschappen. Sterker dan voorheen sluiten wij hierbij aan en geven we de inwoners een stem en rol. Vanuit deze kracht werken we samen aan een mooie toekomst voor Hof van Twente met gelukkige inwoners.

We hebben oog voor het feit dat de samenleving bestaat uit: bewoners, bedrijven, beampten, bestuurders en bezoekers. Deze “b’s” hebben in Hof van Twente allemaal hetzelfde gemeenschappelijk belang: een duurzaam, leefbaar, gelukkig en gezond Hof van Twente. Of het nu gaat om de transformatie van het sociaal domein, het verduurzamen van

de samenleving of het stimuleren van innovatie in de Hof: het is ons gemeenschappelijk belang dat we hiermee aan de slag gaan.

Grondhouding

Participatie is een grondhouding. Een cultuur waarbinnen we snappen dat in deze tijd niemand meer alle antwoorden paraat heeft en dat we dus samen gaan zoeken naar de beste oplossingen die er zijn. Daarbij krijgt niet iedereen altijd alles wat men wil en heeft juist de overheid vaak de taak en de rol om het gemeenschappelijk belang te dienen. Tussen voor en tegen, tussen de verschillende b’s, tussen nu en de toekomst. Dat is niet vast te leggen in een norm en daar zijn geen prestatieafspraken over te maken. Participatie werkt alleen als iedere “b” oprecht interesse toont in de rol en het belang van de ander.

“We nodigen inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties uit om mee te denken”

Uitnodiging om mee te doen!

Wij nodigen inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties nadrukkelijk uit om *mee te doen en mee te denken* over de manier waarop onze kernen en buurtschappen er in de toekomst uit zullen zien. Iedere kern of buurtschap is uniek en verdient daarom maatwerk. Inwoners weten zelf wat belangrijk is en wat hun kern/buurtschap

leefbaar maakt. Bij het actualiseren/vernieuwen van beleid vragen we de samenleving om mee te denken. Daarnaast willen we goede initiatieven vanuit de samenleving graag ondersteunen en faciliteren. We hebben de ambitie om te zorgen voor een vernieuwende participatieve aanpak bij (complexe) grote projecten op alle beleidsterreinen. Ook gaan we experimenteren met bestuurlijke vernieuwing om ervoor te zorgen dat we toekomstbestendig én nog meer gericht op onze inwoners zijn.

3.2 Innovatie

Ambities en kansen

Hof van Twente heeft de ambitie om de lijn van de afgelopen jaren op het gebied van innovatie door te zetten. Dit vraagt om creativiteit. Binnen de pijler “innovatie” zorgen we ervoor dat de gemeente toonaangevend is qua leef-, woon- en werkklimaat. Samen met onze inwoners en ondernemers nemen we bijvoorbeeld het initiatief om de fossiele energiebronnen te vervangen door duurzame en technologische innovaties.

We zien de “vierde industriële revolutie” als een kans om onze ambities te verwezenlijken. Samen met onze partners gaan we zoeken naar oplossingen. Een voorbeeld hierbij is hoe we onze openbare ruimte inrichten voor een toekomst met elektrische (zelfrijdende) auto's. Maar innovatie is ook samen met onze ondernemers werken aan nieuwe businessmodellen, waarbij we als gemeente een aanjagende en participerende rol aannemen. We anticiperen daarbij op de Omgevingswet die naar verwachting in 2021 in werking treedt, door ruimte te bieden voor maatwerk en innovatie.

De keuzes die de ondernemers maken hebben ook gevolgen voor de arbeidsmarkt. Het is de uitdaging ervoor te zorgen dat de beroepsbevolking in Hof van Twente aansluit bij de huidige (innovatieve) ontwikkelingen in de arbeidsmarkt. Ook geven we onze HofMarketing een prominente plek om daarmee de vrijetijdseconomie in onze gemeente verder te stimuleren.

Transformatie in het sociaal domein

Ook in de transformatie van het sociaal domein staat innovatie centraal. De verantwoordelijke inwoner voert regie over zijn eigen leven. De gemeente stimuleert, faciliteert en levert ondersteuning op maat wanneer hij/zij die eigen verantwoordelijkheid niet kan nemen. Samen met de andere partijen in de raad willen we de uitdagingen op dit belangrijke terrein aangaan.

“We bieden maatwerk voor onze inwoners”

In de zorg is preventie van groot belang. Gezonde mensen doen minder snel en vaak een beroep op voorzieningen. Preventie draagt ook bij aan kostenbeheersing. Hiertoe ontwikkelen we een lokaal en integraal gezondheidsbeleid, waarbij tevens naar ruimtelijke aspecten wordt gekeken. Ondersteuning op maat is er voor die inwoners die dit (tijdelijk) nodig hebben. Denk hierbij aan dagbesteding, jeugdhulp,

huishoudelijke ondersteuning of een rolstoel. De uitdaging, mede in het perspectief van de vergrijzing, is de komende jaren de ondersteuning betaalbaar te houden. Maatwerk kan daarom ook een lichtere vorm van ondersteuning betekenen: laagdrempelig, dichtbij huis en goedkoper. Hierbij werken we samen met veel al aanwezige initiatieven in onze gemeente die we graag faciliteren als dat nodig is. We ontwikkelen samen met verenigingen, instellingen en andere partners nieuwe vormen van ondersteuning op basis van behoefte. Een belangrijke rol is weggelegd voor de brede welzijnsinstelling Salut.

Samen nemen we verantwoordelijkheid om aan de slag te gaan met de opgaven in het sociaal domein. We willen toewerken naar stabilisatie en kostenbeheersing. Het sociaal domein heeft maar liefst een aandeel van meer dan 40% binnen onze gemeentelijke begroting. Kostenbeheersing binnen het sociaal domein is daarom ook van groot belang voor het kunnen realiseren van doelen en wensen op andere beleidsvelden.

Vernieuwing

Bij de pijler “innovatie” is ook van belang dat circulaire economie steeds prominenter naar voren zal komen. We staan voor een opgave ten aanzien van het opruimen van (rest)afval, maar zien afval vooral als grondstof. Naar onze mening is lokaal maatwerk hierbij de sleutel.

Het buitengebied heeft vele functies die bijdragen aan het economisch en ecologisch leefbaar houden van onze gemeente. De beeldbepalende agrarische sector is volop in ontwikkeling. Dit biedt kansen: denk hierbij aan het project “Mineral Valley”, waarbij we de mest- en bodemproblematiek

aanpakken. Daarnaast behartigen we actief onze plattelandsbelangen in P10-verband: het samenwerkingsverband tussen 17 grote plattelandsgemeenten in Nederland. Het uitgangspunt hierbij is dat stedelijk gebied en platteland elkaar nodig hebben én versterken.

Ondernemers moeten kansen kunnen grijpen wanneer ze elders inspiratie hebben opgedaan en nieuwe ideeën hier willen ontwikkelen of testen. Dit faciliteren wij graag. Dat vraagt onder andere om vrijheid in de centrumgebieden voor nieuwe concepten, flexibele mogelijkheden op bedrijventerreinen en wellicht een proeftuin met vrijere vormen van regulering in het buitengebied. Op alle beleidsterreinen gaan we kijken of innovatie mogelijk is. We halen ideeën op elders uit Nederland en/of daarbuiten en koppelen innovatieve ontwikkelingen aan lokale vraagstukken.

“We stimuleren innovatie”

Duurzaamheid

We hebben de ambitie om in 2035 energieneutraal te zijn: dan wekken we minimaal evenveel schone energie op als we verbruiken in de samenleving. We staan open voor innovatieve ideeën vanuit de samenleving. Naast de energietransitie werken we aan andere aspecten van

duurzaamheid: gescheiden afval, ecologisch bermbeheer, een vruchtbare grond voor het agrarisch bedrijf en een maatschappelijk verantwoord inkoopbeleid. Deels omdat het 'bittere' noodzaak is, maar deels ook omdat duurzaamheid op zichzelf volop kansen biedt voor bijvoorbeeld nieuwe bedrijvigheid (aanleg wind, zon & biomassa) en het vergroten van participatie. Lokaal maatwerk is hierbij de sleutel.

Asbest

Naar verwachting is het vanaf 2024 verboden om asbestdaken voorhanden te hebben. De noodzakelijke integrale, planmatige aanpak is in het gemeentelijke Masterplan Asbest op hoofdlijnen uitgewerkt. Speerpunten daarbij zijn stimuleren en faciliteren van asbestdakensanering en het combineren van bodemsanering met asbestdakensanering. De komende jaren gaan 7 gemeenten en de Provincie Overijssel vanuit een projectbureau, dat in ons gemeentehuis is gevestigd, samen aan de slag met de asbestbodemsaneringsopgave.

3.3 Investeren

Doen!

Om op een goede manier te kunnen participeren, te innoveren en samen de uitdagingen in onze Hof aan te kunnen gaan, is het van belang om te investeren. Hierbij zullen we keuzes moeten maken. We nodigen de andere partijen in de gemeenteraad uit om hierover met ons mee te denken. Daadwerkelijk actie ondernemen en investeren in de juiste zaken/onderwerpen is de komende jaren van belang, kortom: doen!

Bij het investeren kijken we niet alleen naar nieuwe middelen, maar ook naar bestaande (jaarlijkse) uitgaven. Het is van belang om op een slimme manier te investeren, zodat we hier een zo hoog mogelijk maatschappelijk rendement uit halen dat bijdraagt aan het geluk van onze inwoners. We vinden het daarnaast belangrijk dat we gebruik maken van cofinanciering met ondernemers, (groepen van) inwoners en externe partijen. Hierdoor ontstaan slimme en rendabele multiplier-effecten die maatschappelijk van belang zijn. Denk aan vrijwilligerswerk.

“We maken gebruik van cofinanciering met onder andere (groepen van) inwoners”

Wij creëren de randvoorwaarden voor een goed investeringsklimaat. Voor de komende jaren hebben we de ambitie om extra te investeren. Daarvoor willen wij eventuele rekeningresultaten, voor zover niet nodig om onze weerstandscapaciteit op het minimaal gewenste niveau te houden, storten in de Reserve majeure projecten. Afgaande op resultaten uit het verleden zou het in de nieuwe collegeperiode indicatief kunnen gaan om een bedrag van € 10 miljoen. Hiermee kunnen we nieuwe initiatieven ontplooiën en ondersteunen, maar de investeringen kunnen ook gebruikt worden om tegenvallers op te vangen. Door zelf initiatief te nemen denken we hier in sommige gevallen, zoals bij duurzaamheid en innovatie, ook multiplier-effecten te

kunnen creëren. Concrete invulling van de investeringen zal in de gemeenteraad jaarlijks bij de debatten over kaderbrief én begroting “Hofbreed” worden afgewogen. Basis hiervoor is de strategische agenda in hoofdstuk 4. Wat ons betreft staan hierbij de volgende vier hoofdthema’s centraal:

1. Zorg en welzijn

Indicatief € 4 miljoen. De transformatie in de zorg en de koppeling met onze voorzieningen vragen om een financiële impuls. Ook verdient onze jeugdzorg verdere ondersteuning. De betaalbaarheid van de zorg voor de toekomst staat voorop.

2. Participatie en wijkaanpak/beheer

Indicatief € 1 miljoen. We gaan de participatieve aanpak gericht op projecten vanuit wijken/buurtten ten aanzien van de leefomgeving stimuleren door gericht geld beschikbaar te stellen.

3. Duurzaamheid en innovatie

Indicatief € 3 miljoen. Gedrag en bewustwording vergen een financiële impuls voor lokale initiatieven van inwoners en ondernemers. Een duurzame toekomst vraagt om een investering in de economie en infrastructuur van onze gemeente.

4. Communicatie/ICT/Organisatie

Indicatief € 2 miljoen. Door onze eigen dienstverlening en communicatie naar de inwoner en automatisering/informatisering verder te optimaliseren kunnen we de pijlers participatie en innovatie nog beter stimuleren.

Hofse Agenda

Op verzoek van de raad is een plan van aanpak opgesteld voor het Programma “Hofse Agenda”. Achterliggend idee is de vorming van een gemeentelijke strategische investeringsagenda, waarbij maximaal wordt ingezet op de verwerving van externe, (Europese) subsidiemogelijkheden. Deze subsidies willen we inzetten voor het realiseren van onze gemeentelijke projecten. Samenwerking met partnergemeenten kan hierbij effectief zijn. Denk aan de grote nieuwe bijdragen van het Rijk, die via het asbestbureau de komende jaren beschikbaar zullen komen voor nieuwe asbestprojecten, of aan het project Mineral Valley waarvan Hof van Twente een van de initiatiefnemers is. Als start gaan we een subsidiescan uitvoeren.

4. Strategische agenda

Pijlers Participatie, Innovatie en Investeren

De drie pijlers zijn de rode draad in onze strategische agenda. Over alle onderwerpen heen wordt nagedacht hoe participatie en innovatie optimaal kunnen worden ingezet en hoe door slim te investeren maximaal maatschappelijk rendement kan worden behaald. Voor elk van de pijlers wordt een bestuurlijk-ambtelijk duo gevormd, dat verantwoordelijk is om er actief inhoud aan te geven.

Onze bestuurlijke stijl kenmerkt zich door uit te gaan van de LEV-waarden - *Leiderschap, Eigenaarschap, Vertrouwen* - .

Het goede behouden en kansen benutten

In hoofdstuk twee hebben we de belangrijkste onderwerpen voor de komende raadsperiode benoemd. Onderstaand wordt beschreven wat we met deze onderwerpen willen gaan doen. Deze agenda werken we nader uit in een praktische, korte en bondige uitvoeringsagenda van het college waarin we concrete(re) acties benoemen. Deze uitvoeringsagenda betrekken we jaarlijks bij het debat in de gemeenteraad omtrent de Kaderbrief. Samen met de andere raadsfracties kunnen we de nog op te stellen uitvoeringsagenda dan ieder jaar herijken/prioriteren.

De nummers die tussen haakjes staan, verwijzen naar de investeringsvelden in paragraaf 3.3.

Onderwerpen	Toelichting
1. Transformatie sociaal domein (1)	<p>De transformatie van het sociaal domein moet leiden tot de situatie waarbij inwoners regie over hun eigen leven hebben. Daarnaast ondersteuning op maat wanneer mensen die eigen verantwoordelijkheid niet kunnen nemen. Preventie is hierbij van groot belang.</p> <p>We werken aan een transformatieagenda gekoppeld aan een ombuigingsmonitor.</p> <p>We willen toewerken naar stabilisatie en kostenbeheersing door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een actieve lobby richting Rijksoverheid om compensatie te vragen voor de (dreigende) budgetoverschrijdingen in het sociaal domein. • Het actief onderzoeken van (transformatie-) mogelijkheden om kosten binnen het sociaal domein te reduceren. • Bepalen welk aandeel het sociaal domein redelijkerwijs binnen de totale gemeentelijke begroting dient te hebben. <p>Taakstelling op welzijnssubsidies van € 300.000 per 1 januari 2020 in de kaderbrief 2019 beëindigen.</p>
2. WMO-vervoer en buurtbus (1)	<p>We willen een buurtbus voor heel de Hof in combinatie met WMO-vervoer, wellicht samen met vrijwilligers. Daarbij zorgen we voor vervoersmogelijkheden die zowel qua kosten als gebruiksgemak voorzien in de wensen van onze inwoners.</p>

3. Arbeidsre-integratie (1)	Arbeidsre-integratie verdient blijvende aandacht. Dit geldt vooral voor mensen met een beperking, ouderen en nieuwkomers. Bij betaalde arbeid is van belang dat men een inkomen heeft uit arbeid vanuit verleden of heden.
4. Regelingen kwetsbare groepen (1)	Denk hierbij aan het jeugdsportfonds en het cultuurfonds. We promoten deze mogelijkheden actief.
5. Veiligheid (4)	Landelijk is er steeds meer aandacht voor het verweven raken van onder- en bovenwereld, de zogenaamde “ondermijning”. Denk aan de illegale productie van hennep en synthetische drugs of witwassen, maar ook aan zaken als adres-, toeslag- en uitkeringsfraude. Als gemeente proberen we met ons “ondermijningsbeeld” in kaart te brengen wat we hieraan kunnen doen. Het Regionale Informatie en Expertise Centrum (RIEC) is hierbij een belangrijke partner en adviseur binnen het veiligheidsdomein. Als gemeente met een groot buitengebied is Hof van Twente namelijk kwetsbaar.
6. Buitengebied:(3) <ul style="list-style-type: none"> • Vitale agrarische sector • Natuur en landbouw • Toekomstgerichte erven • Toekomstvisie buurtschappen 	<p>We gaan voor een vitale agrarische sector, waarbij we innovatie ideeën willen stimuleren. We gaan onder andere de Agenda voor de Landbouw en het project “Mineral Valley” verder uitrollen. Er moet ruimte zijn voor de groei van toekomstbestendige bedrijven. Een goede balans tussen de vele gebruikers van ons buitengebied is van belang. Ook verkeersveiligheid blijft hier een belangrijk issue.</p> <p>Wij vinden het belangrijk dat agrariërs en natuurbeheerders meer samenwerken en willen dat stimuleren.</p> <p>Integrale aanpak organiseren rondom erven vanuit de opgaaf rondom sloop leegstaande bebouwing, asbestverwijdering en de energietransitie. De kansen hierbij zien en oppakken en toewerken naar ruimere functies op gebied van zorg en dienstverlening. Bij het zorgen voor een leefbaar landelijk gebied kijken we nadrukkelijk naar de mogelijkheden van (onder andere) vrijkomende agrarische bebouwing en passen we daar waar nodig maatwerk toe.</p> <p>Buurtgebouwen en kleine scholen willen we waar mogelijk behouden. We ondersteunen leefbaarheidsinitiatieven en faciliteren dit.</p>
7. Eén aanspreekpunt per wijk of buurtschap (2/4)	<p>Integrale aanpak: we vinden het van belang dat er voor elke wijk of buurtschap één duidelijk aanspreekpunt vanuit de gemeente wordt aangesteld. Op die manier kunnen onderwerpen voortvarend en integraal worden opgepakt. Communicatie en een proactieve houding vanuit de gemeente zijn hierbij belangrijk.</p> <p>Wij vinden het belangrijk dat buurten en wijken zelf verantwoordelijkheid nemen voor de leefbaarheid, bijvoorbeeld door te gaan werken met buurtbudgetten.</p>

<p>8. Duurzame woningbouw en wonen voor jongeren en andere doelgroepen (3)</p>	<p>We hebben nog ruimte in ons woningbouwprogramma om nieuwe woningen te kunnen bouwen. Hierbij is er ruimte voor maatwerk in de kernen en het buitengebied. Flexibele verkaveling behoort tot de mogelijkheden. Verdere woningbouw stimuleren door bouwlocaties in Markelo, Delden en Goor in 2018 nog aan te wijzen.</p> <p>Ruimte voor maatwerk in buitengebied door ruime toepassing rood voor rood, KGO beleid, sloopvouchers en erventransitie. Appartementenbouw en ouderenwoningen nabij centra situeren. Innovatieve vormen van goedkoop bouwen betrekken we bij de woondiscussie voor starters.</p> <p>We stellen de wensen van onze inwoners centraal. We zorgen voor voldoende (huur)woningen voor alle doelgroepen. Starterswoningen moeten voldoende voorhanden zijn en dit stimuleren onder meer door ruim beleid rondom de starterslening.</p> <p>In de prestatieafspraken met de woningbouwcorporaties streven we naar een bij onze doelgroepen passende toewijzingsystematiek.</p> <p>We stimuleren verduurzaming van bestaande bebouwing. Duurzaamheid is uitgangspunt bij woningaanpassing en nieuwbouw. Groene leges zouden hiervoor een instrument kunnen zijn.</p>
<p>9. Routekaart duurzaamheid (3)</p>	<p>Uitgangspunt is dat we lokaal doen wat lokaal kan. We stimuleren investeringen voor zonnepanelen op daken. We nemen duurzaamheid op in het aanbestedingsbeleid van de gemeente. Geen gasaansluitingen meer voor nieuwe woningen en voor bestaande woningen wel aansluiting op gasnet maar dan voor biogas. Voor het realiseren van projecten voor lokale energieproductie (zon, biogas en wind) vooral aansluiten bij initiatieven van onze inwoners, instellingen en ondernemers. Energiekansenkaart opstellen voor overzicht, gedrag en bewustwording. Inzetten op educatieprojecten duurzaamheid op basisscholen met als basisgedachte; wie de jeugd heeft, heeft de toekomst. We gaan aan de slag met het opstellen van warmtevisies per wijk.</p>
<p>10. Asbestarme gemeente (3)</p>	<p>Het Masterplan Asbest vormt hiervoor de leidraad. We gaan de sanering van asbest, de aanpak van het milieu en de stimulering van duurzaamheid integraal benaderen. Asbestarme gemeente per 1-1-2025 middels integrale aanpak in tuinen en erven zowel binnen als buiten de bebouwde kom. Asbest van het dak af, voor 1-1-2024, blijven subsidiëren en faciliteren met extra aandacht voor de minder draadkrachtige inwoners.</p>
<p>11. Visie water en groen (3)</p>	<p>Water is één van onze eerste levensbehoeften en speelt ook een grote rol bij het opvangen van de gevolgen van het veranderende klimaat. Ook groen gaat een steeds belangrijkere rol vervullen in onze leefomgeving. Voor de opgaven op het gebied van water en groen zal de komende periode een speciale visie voor Hof van Twente worden ontwikkeld.</p>

<p>12. Economie: (3)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Circulaire economie • Experimenteerruimte ondernemers • Vrijtijdseconomie 	<p>Waar mogelijk werken we aan het sluiten van kringlopen: afval als grondstof gebruiken.</p> <p>We bieden meer experimenteerruimte voor de ondernemer. Samen met de ondernemers blijven we werken aan onder andere aantrekkelijke winkelgebieden; flexibele mogelijkheden op bedrijventerreinen.</p> <p>Onder de vleugels van de marketingorganisatie Hof van Twente. Eventuele meeropbrengsten van de toeristenbelasting kunnen we aan de vrijetijdseconomie besteden.</p>
<p>13. Meedoen en ontwikkelen: (1/2)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Buurtsportcoaches • Persoonlijke ontwikkeling kinderen • Integrale kindcentra 	<p>We willen het werk van de buurtsportcoaches continueren. Daarnaast willen we betaalbare en toegankelijke sportaccommodaties en gaan we het multifunctioneel gebruik van gebouwen verder stimuleren. Iedereen in de Hof moet kunnen sporten.</p> <p>De ontwikkeling gaan we stimuleren door onder andere de Cubahof, muziekschool en bibliotheek. Nieuwe initiatieven zijn daarbij uiteraard welkom. Daarnaast hebben alle inwoners de mogelijkheid om actief te kunnen zijn in het kader van welzijn, bijvoorbeeld ten aanzien van vrijwilligerswerk en mantelzorg.</p> <p>Onderwijs en kennis: iedereen in de Hof heeft toegang tot onderwijs cq. kan kennis vergaren op welke wijze dan ook. De vorming van integrale kindcentra vinden wij daarbij van belang. Ook vinden we het van belang dat iedereen de mogelijkheid heeft om mee te gaan met de ontwikkelingen ten aanzien van digitalisering en sociale media. Wij geven hierbij zelf het goede voorbeeld.</p>
<p>14. Cultuur en kunst (2)</p>	<p>Dit vormt het hart van een kern of buurtschap. Denk hierbij aan tradities, landgoederen, kerken en onze culturele instellingen (zoals De Reggehof in Goor en De Pol in Diepenheim). Sommige zijn al eeuwenlang verbonden met een kern of buurtschap en geven het een eigen identiteit. Wij willen dat dit behouden blijft voor toekomstige generaties.</p>
<p>15. Vluchtelingen (1)</p>	<p>We huisvesten vluchtelingen gespreid over de gemeente en zorgen ervoor dat ze op een goede manier integreren.</p>
<p>16. Dienstverlening (4)</p>	<p>We bieden onze dienstverlening volledig digitaal aan. Waar gewenst nemen we de tijd voor een persoonlijk adviesgesprek. Dat kan uiteraard ook op locatie. Ook blijft de mogelijkheid bestaan om op de "traditionele manier" (schriftelijk) te communiceren. Wij investeren verder in het verbeteren van de dienstverlening om adequaat te kunnen reageren op de vragen en verzoeken die bij ons binnenkomen.</p>

17. Samenwerken (4)	<p>We gaan uit van onze eigen kracht. Daar waar nodig werken we samen met andere partijen, denk hierbij aan de Regio Twente, het P10-verband, SWB en de Omgevingsdienst Twente.</p>
18. Financiën: <ul style="list-style-type: none"> • Sluitende begroting • Kwijtschelding • Lokale heffingen 	<p>Wij werken met een sluitende begroting. De lastenstijging beperken we zoveel mogelijk. Door een solide financieel beleid te voeren streven we er naar reserves op te bouwen. In het geval dat er een positief resultaat ontstaat, investeren we extra in stedelijk gebied én in platteland.</p> <p>We continueren de kwijtscheldingsregeling voor hen die de gemeentelijke belastingen niet (meer) kunnen betalen.</p> <p>We streven ernaar om de onroerend zaak belasting voor de komende vier jaar slechts met de inflatiecorrectie te laten verhogen. We gaan de mogelijkheden onderzoeken voor groene leges en een socialere insteek bij lokale heffingen.</p>